

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 3 juli 2020

Datum GS-besluit : 29 september 2020

Vragen nr. 83

Vragen van Statenlid **I. Kostic** (Partij voor de Dieren) over beleid geitenhouderij omzetten tot krimp.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 3 juli 2020 door het lid van Provinciale Staten, Statenlid **I. Kostic** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De provincie Noord-Holland heeft in december 2018 een geitenstop ingevoerd. De provincie nam dit besluit uit voorzorg, omdat uit onderzoek in opdracht van het Rijk blijkt dat omwonenden in een straal van 2 kilometer rondom geitenhouderijen een verhoogde kans op longontstekingen hebben.

In de brief "Geitenhouderij: Publicatie onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO III) 2020" van 24 juni 2020¹ van de provincie is te lezen dat er een groot landelijk onderzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) loopt naar de mogelijke samenhang tussen geitenhouderijen en longklachten bij omwonenden. Zodra de precieze oorzaken van de gezondheidseffecten duidelijk zijn, wordt ook duidelijk of, en zo ja welke, (bedrijfs)maatregelen genomen kunnen worden.²

Ondanks de geitenstop is het aantal geiten in Noord-Holland in 2019 met 7% gestegen ten opzichte van 2018.³ Dat is ruim boven de gemiddelde landelijke stijging van 4,5%. In 2019 waren er 18.731 geiten in de provincie, tegenover 17.479 in 2018.⁴

De Partij voor de Dieren stelde hier eerder vragen over.⁵ Uit de beantwoording bleek dat het aantal geiten ondanks de geitenstop toch toeneemt in de provincie, omdat op het peilmoment december '18 niet alle geiten waarvoor vergunning was verleend ook daadwerkelijk werden gehouden. Er was en is dus sprake van 'onbenutte ruimte'.

¹ <https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=noordholland&id=1100223634>

² <https://www.noord-holland.nl/O...>

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuw...>

⁴ CBS StatLine - Landbouw; gewassen, dieren en grondgebruik naar regio

⁵ <https://noordholland.partijvoordedieren.nl/vragen/toename-aantal-geiten-in-noord-holland-ondanks-geitenstop>

Er is zelfs een bedrijf dat nog plannen heeft om 2.000 geiten te gaan houden. De vergunning daarvan is nog in procedure. In december '18 was de aanvraag daarvoor in behandeling. Het bedrijf is gepland aan de rand van Enkhuizen. De aanvraag leidde vanwege gezondheidsrisico's tot onrust onder inwoners en politiek van Enkhuizen.⁶

Het Rijk heeft op 24 april 2020 het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III: Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht', gepubliceerd. De onderzoekers concluderen in het rapport dat de associatie tussen wonen in de nabijheid van een geitenhouderij en longontsteking in Gelderland, Overijssel en Utrecht in het algemeen niet afwijkt van de eerder gevonden associatie in Noord-Brabant en Limburg. Het is volgens hen dan ook aannemelijk dat de verbanden tussen het wonen in de buurt van geitenhouderijen en het aantal patiënten met longontsteking ook gelden voor andere provincies met intensieve veehouderij. Er komt nog vervolgonderzoek naar de oorzaak van de toename van longontstekingen.⁷ Dit onderzoek bevestigt volgens de provincie het besluit om uit voorzorg voor de volksgezondheid een stop te zetten op de geitenhouderij.⁸

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Hoeveel 'onbenutte ruimte' in vergunningen aan geitenhouderijen is er nog? Om hoeveel geiten gaat het? We vragen u om bij het beschrijven van de 'onbenutte ruimte', onderscheid te maken tussen verleende en nog in procedure zijnde vergunningen en dat duidelijk uit te leggen.

Antwoord 1:

Informatie over het maximaal aantal toegestane dierplaatsen in vergunningen en meldingen is bij gemeenten en Omgevingsdiensten aanwezig via publieke informatie over de bestaande Omgevingsvergunningen, meldingen Activiteitenbesluit en nog in procedure zijnde vergunningen. Het maximaal aantal dierplaatsen van deze vergunningen en meldingen bij elkaar opgeteld, geeft aan hoeveel geiten er in Noord-Holland maximaal mogen worden gehouden. Indien dit wordt vergeleken met het aantal feitelijk aanwezige geiten op een bepaald moment (2018), leidt dat tot inzicht in de latente ruimte.

De gegevens over het aantal feitelijk aanwezige geiten in 2018 is voorhanden, maar het verzamelen van de informatie over maximaal aantal dierplaatsen in vergunningen en meldingen vergt een onderzoek dat veel tijd en inzet van gemeenten zal kosten.

In het algemeen willen wij stellen dat vanwege de rechtszekerheid voor de ondernemer en vanuit het oogpunt van een betrouwbare overheid in 2019 is besloten om bestaande rechten van geitenhouderijen te respecteren.

Er bestaat inderdaad een onderscheid in reeds verstrekte vergunningen en nog in procedure zijnde vergunningen. Vergunningen die zijn aangevraagd vóór ingang van het

⁶ https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20200611_97357350/plan-voor-geitenhouderij-enkhuizen-leidde-tot-onrust-onder-inwoners-vergunning-door-een-persoon-tegengehouden?utm_source=google&utm_medium=organic

⁷ <https://www.nivel.nl/nl/publicatie/veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-iii-longontsteking-de-nabijheid-van-geiten-en-0>

⁸ https://www.noordholland.nl/Actueel/Archief/2020/Juni_2020/Provincie_houdt_voorlopig_vast_aan_geitenstop

voorbereidingsbesluit op 12 december 2018 worden door de gemeenten in behandeling genomen. Indien de vergunning definitief wordt verleend, is hierbij ook sprake van ruimte in dierplaatsen die op dit moment nog niet is benut.

Op aanvragen die ná 12 december 2018 zijn ingediend, zijn de regels voor de geitenhouderij van toepassing. Deze moeten door de gemeenten worden afgewezen.

Vraag 2:

Wat gebeurt er als een geitenhouderij stopt? Wordt dan direct de vergunning ingetrokken, zodat het aantal geiten in de provincie afneemt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Nee, de vergunning wordt niet ingetrokken. Met het voorbereidingsbesluit en de wijziging van de PRV is een 'stand still' beoogd in afwachting van het nog lopende onderzoek. De regels voor de geitenhouderij zien erop toe dat het aantal dieren niet toeneemt uit voorzorg voor de volksgezondheid, maar heeft niet tot doel om de veestapel in te krimpen. Indien een veehouder stopt, staat het hem vrij om zijn bedrijf te verkopen of een andere bedrijfstak te starten. Het is aan de gemeente om te besluiten of de bestemming van de locatie agrarisch blijft of een andere bestemming krijgt.

Vraag 3:

Nu er meer duidelijkheid is over de gezondheidsrisico's van omwonenden van geitenhouderijen, houdt GS vooral vast aan bestaand beleid.

Is GS bereid om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor de provincie om richting krimp van de geitenhouderij te sturen en boeren – gezien de economische⁹ en ecologische¹⁰ kansen die liggen in de groene eiwittransitie¹¹ - vrijwillig en waar nodig te helpen omschakelen naar meer plantaardige eiwitbronnen?

Antwoord 3:

Nee, wij zijn niet voornemens om te sturen op een krimp van de veestapel. De huidige regels ten aanzien van geitenhouderij zijn gebaseerd op het voorzorgbeginsel en beogen een 'stand still'. De lopende onderzoeken bieden (nog) geen basis voor de door u voorgestelde krimp van de veestapel vanwege het belang van volksgezondheid.

De eiwittransitie zal onderdeel uitmaken van de momenteel nog in ontwikkeling zijnde Visies en uitvoeringsagenda's. Een dergelijke transitie kan echter niet vanuit één schakel in de keten in beweging komen. Daarvoor moeten alle schakels in de keten zich inzetten.

Vraag 4:

Is GS bereid om bijvoorbeeld via de nieuwe Omgevingsverordening te sturen richting een krimp van de geitenhouderij?

Antwoord 4:

Nee, zie antwoorden 2 en 3.

⁹ <https://www.rtlnieuws.nl/economie/business/artikel/4831701/groeiende-markt-voor-plantaardige-eiwitbronnen>

¹⁰ <https://www.bbc.com/news/science-environment-46459714>

¹¹ <https://www.groenkennisnet.nl/nl/groenkennisnet/show/Eiwittransitie-is-onvermijdelijk.htm>

Vraag 5:

Zijn er geitenhouderijen in, of in de nabijheid van Natura2000-gebieden en/of woonkernen? Heeft Gedeputeerde Staten overwogen deze in het kader van de gebiedsgerichte aanpak stikstof met voorrang te laten stoppen?

Antwoord 5:

Er bevinden zich 59 bedrijven met geiten en in totaal 1.385 geiten binnen een straal van 1 kilometer van een Natura 2000 gebied (gegevens van 2018). Vrijwel alle geitenhouderijen bevinden zich binnen een straal van 2 kilometer van een woonkern.

Nee, wij hebben niet overwogen om geitenhouderijen met voorrang te laten stoppen via de gebiedsgerichte aanpak stikstof. In de gebiedsgerichte aanpak staat het efficiënt omgaan met beschikbare maatregelen en middelen voorop, met als doel depositiereductie te bewerkstelligen.